

Posudek oponenta doktorské práce

Mgr. Lenka Blažková: Příbramské voskářství v kulturním a historickém kontextu

Výtvarné práce ve vosku stojí na pomezí zájmu mnoha oborů, zejména pak etnologie a dějin umění. Vosk byl od raného středověku v Evropě velmi vyhledávanou a cennou surovinou, zejména pro výrobu chrámových svíček, které měly nezastupitelné místo v liturgii (paschální svíce). V pramenech jsou dary vosku chrámům často vzpomínány v souvislosti s narozením dítěte. Od starověku se setkáváme také s ceroplastikou a nejstarší památky dochované na území historických zemí Koruny české pocházejí z konce 15. století (viz např. klášterní práce z kláštera v Marienstern v Lužici). S četnými zmínkami o ceroplastice se setkáváme v období rudolfinského manýrismu. „Zlatým věkem“ voskářství je však barok a 19. století. Převážná část produkce byla určena jako obětiny v poutních místech, které se z příčiny rigorózních josefínských dekretů dochovaly pouze v malém počtu. Tomuto tématu nebyla doposud v našem prostředí, na rozdíl od německy mluvících zemí, věnována patřičná pozornost. V posledních letech se této problematice H. Dvořáková s přihlédnutím k fondům moravských muzeí. Je tedy nasnadě, že předložená práce aktuálně reaguje na potřeby oboru.

Autorka svoji práci rozčlenila do několika kapitol. Po krátkém úvodu, v němž objasňuje zaměření své práce a resumuje dosavadní domácí i zahraniční literaturu, se v následných kapitolách věnovala historii, zpracování a využití (v chrámu i v domácnosti) včelího vosku v českých zemích (s přihlédnutím ke středoevropskému kontextu). Za velmi podnětné považuji pasáže pojednávající o výrobcích svíček a obchodu. Za nejpřínosnější část práce považuji kapitolu o příbramských voskařích. Autorka práce zde prokázala dobrou znalost literatury, a to i regionální. Je škoda, že starší dobové zprávy citované v sekundární literatuře neověřila studiem v archivech (např. v matrikách), což činí v případě voskařů působících v Příbrami v 19. století. Za velmi pěkně napsanou a metodologicky založenou na studiu „každodennosti“ považuji pasáže o voskařské dílně, výrobě a výzdobě svíček. Předposlední kapitola práce je věnována problematice Obětín a obětních darů. Po krátkém historickém úvodu se autorka práce zaměřila na typologii obětí a také na upřesnění odborné terminologie. V samotném závěru své doktorské práce L. Blažková se detailně zabývá obětinami z Hornického muzea v Příbrami a srovnává jejich podobu a frekvenci výskytu s obětinami v Bavorském národním muzeu v Mnichově.

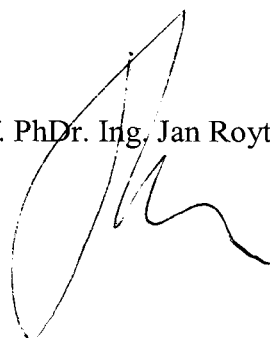
Poznámky

s. 10- u zmiňovaných výroků církevních autorit postrádám konkrétní poukazy na prameny.
Také poukaz na středověkou scholastiku považuji za příliš vágní.

Předložená práce splňuje všechny požadavky kladené na práci doktorskou, proto ji velmi vřele doporučuji k obhájení.

V Praze, dne 4.5. 2007

Prof. PhDr. Ing. Jan Royt

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'J' followed by a series of loops and a horizontal stroke at the end.